

TISKOVÁ ZPRÁVA

Předseda AV ČR prof. Jiří Drahoš udělil čestné medaile

Prestižní ocenění z rukou předsedy Akademie věd ČR prof. Jiřího Drahoše převzali 12. září 2013 čtyři významní pracovníci AV ČR. Uděleny byly: čestná medaile AV ČR „De scientia et humanitate optime meritis“ RNDr. Zdeňku Havlasovi, DrSc., z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, čestná oborová medaile Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách prof. RNDr. *Františku Sehnalovi*, CSc., z Biologického centra AV ČR a dvě čestné medaile Za zásluhy o Akademii věd České republiky – *Boženě Petschové* z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR a *Vítu Našincovi*, CSc., jenž před odchodem do důchodu působil v Biologickém centru AV ČR.

Dr. Zdeněk Havlas, DrSc., se od studií na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy věnuje teoretické kvantové chemii. V tomto oboru pokračoval i během aspirantury a na ÚOCHB, později jako vědecký pracovník tohoto ústavu. Věnoval se teorii slabých mezimolekulových interakcí, teorii reaktivity, struktuře molekulových krystalů, výpočtům elektronicky excitovaných stavů a relativistickým efektům v organických biradikálech. V poslední době se věnuje teorii štěpení singletu (Singlet Fission) s cílem výrazně zvýšit účinnost solárních článků. Dr. Havlas publikoval 154 článků, jeho práce byly citovány více než 4700 krát (4450 krát bez autocitací), h-index 32. Nejcitovanější práce je citována více než 900 krát, jde o nejcitovanější práci na ÚOCHB. Dr. Havlas byl oceněn medailí Jana Hellicha za prosazení se v oboru (město Poděbrady, 2008), medailí University v Lovani (2010) a medailí České společnosti chemické (2011). V letech 2002–2012 byl Dr. Havlas ředitelem Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR. Jeho působení v ředitelské funkci bylo po celou dobu provázené obrovským úsilím. Dr. Havlas započal procesy (a mnohé z nich i dokončil), které vedly k tomu, že se dnes ÚOCHB přibližuje k obdobným institucím ve vyspělých evropských zemích (např. zavedení tzv. "flat/PI-based structure", vznik Gilead Sciences Research Center, IOCB Invited Lecture Series, rekonstrukce areálu ÚOCHB). Dr. Zdeněk Havlas je též členem Učené společnosti ČR a Rady vlády pro VaVal.

Prof. RNDr. František Sehnal, CSc., je celosvětově uznávaným entomologem a významným organizátorem vědecké a vzdělávací činnosti. Je autorem či spoluautorem více než 250 vědeckých publikací (3578 citací dle WoS) a 22 patentových osvědčení. Odchoval 20 českých i zahraničních doktorandů a od roku 1991 přednáší na Jihočeské univerzitě (JU). Je členem redakčních rad deseti renomovaných vědeckých časopisů a jedním z mála Čechů, kteří zastávali významné funkce ve velkých nadnárodních vědeckých organizacích – např. předsednictví (2004–2008) a nyní čestné členství ve výboru pro světové entomologické kongresy. Je čestným členem Americké entomologické společnosti a Československé společnosti pro vědu a umění. Obdržel ocenění v USA, SRN, Koreji a Japonsku. Jeho organizační činnost na národní úrovni zahrnovala funkci prorektora JU (1992–1995) a místopředsedy Grantové agentury AV ČR (1998–2001). Je již druhé funkční období členem Akreditační komise MŠMT. Prof. Sehnal též získal několik ocenění AV ČR.

Světovou proslulost získal prof. Sehnal za práce v oblastech endokrinologie a vývojové biologie hmyzu, zejména za přínos k pochopení mechanismu hormonální regulace ontogenetického vývoje a rozmnožování. Zasloužil se i o využití těchto poznatků ve vývoji biologicky účinných látek hmyzího původu pro regulaci škůdců. V současnosti se s mladšími kolegy věnuje výzkumu hedvábí a praktickému využití jeho komponent v biomedicině. S týmem dalších spolupracovníků se zabývá hodnocením environmentálních rizik geneticky modifikovaných plodin. Prof. František Sehnal je nesporně jedním z nejvýznamnějších českých biologů, který svými výsledky a pedagogickými schopnostmi ovlivnil několik generací vědců v oblastech fyziologie hmyzu i entomologie, a to nejen u nás, ale v celosvětovém měřítku.

Božena Petschová působí v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR od 1. 12. 1982 v ekonomické oddělení, v pozici zástupce ředitele pro ekonomiku od 1. 10. 2003. Současně je dlouhodobým členem Ekonomické rady Akademie Věd ČR.

Jednoznačně největším přínosem Boženy Petschové jsou výsledky práce celého ekonomického oddělení ústavu, za který zodpovídá, tj. dodržování finanční a rozpočtové kázně, sestavování rozpočtu, plánování investic na daný rozpočtový rok atd. Dále sleduje a koordinuje rovnoměrné čerpání rozpočtu, zpracovává pravidelné rozbory hospodaření s finančními prostředky instituce a

přísně dbá na hospodárné nakládání s veřejnými prostředky. I při správě značných finančních prostředků prochází kontrolami s vynikajícími výsledky.

Božena Petschová má velké zásluhy, a to i v celoakademickém měřítku, na výběru a implementaci elektronické verze účetnictví a na správě dokumentů. Díky ní proběhl přechod na elektronickou formu bezproblémově a se zavedením významně pomáhala i jiným ústavům.

Vít Našinec, CSc., ukončil studium biochemie na Přírodovědecké fakultě UK jako promován biochemik a nastoupil na pracoviště, kde byla biochemie okrajovou disciplínou. Při zpracování své kandidátské disertace prokázal samostatnost po stránce odborné i administrativní. V roce 1979 přešel do Ústavu experimentální botaniky ČSAV, kde bylo pro jeho práci dobré zázemí, krátce nato však přešel na nově zřizované pracoviště ÚEB v Českých Budějovicích a znovu byl nucen spoléhat se ve výzkumu jenom na sebe. V roce 1989 mu přibýlo mnoho úředních povinností, protože se stal zástupcem ředitele ÚEB a o rok později ředitelem nově vzniklého Ústavu molekulární biologie rostlin (ÚMBR), který byl součástí Jihočeského biologického centra ČSAV v Českých Budějovicích. Po zrušení Jihočeského biologického centra a osamostatnění jeho ústavů se Vít Našinec stal též ředitelem Společné technicko-hospodářské správy biologických pracovišť ČSAV v českých Budějovicích (THS) a tuto funkci vykonával až do roku 2006 (jeho druhé funkční období ředitele ÚMBR skončilo v roce 1998). Po opětovném sloučení pěti ústavů do Biologického centra AV ČR byl v roce 2006 jeho ředitelem. Funkci ředitele THS vykonával až do odchodu do důchodu v červenci 2012.

Z výše uvedené historie je zřejmé, že Vít Našinec obětoval kariéru vědce organizační práci pro Akademii věd ČR, všechny funkce, kterými byl pověřen, vykonával ku prospěchu celku. Zasloužil se o udržování a postupné zlepšování areálu Biologického centra AV ČR v českých Budějovicích, aktivně též mnoho let pracoval v Ekonomické komisi AV ČR.